

УКРАЇНА
ОДЕСЬКА ОБЛАСНА РАДА
РОЗПОРЯДЖЕННЯ

24 червня 2026 року

№ 370/2026-ОР

**Про затвердження Положення про функціонування
в Одеській обласній раді механізмів заохочення викривачів
та формування культури повідомлення про можливі факти корупційних
або пов'язаних із корупцією правопорушень, інших порушень
Закону України «Про запобігання корупції»**

3 метою дотримання вимог антикорупційного законодавства в Одеській обласній раді, відповідно до частини четвертої статті 53¹ Закону України «Про запобігання корупції»:

1. Затвердити Положення про функціонування в Одеській обласній раді механізмів заохочення викривачів та формування культури повідомлення про можливі факти корупційних або пов'язаних із корупцією правопорушень, інших порушень Закону України «Про запобігання корупції» (далі – Положення), що додається.

2. Начальникам структурних підрозділів виконавчого апарату обласної ради забезпечити ознайомлення підлеглих працівників зі змістом Положення.

3. Відділу матеріально-технічного забезпечення управління господарського забезпечення та публічних закупівель апарату обласної ради (Рудик А.) забезпечити оприлюднення цього розпорядження на офіційному вебсайті Одеської обласної ради.

4. Контроль за виконанням цього розпорядження покласти на керуючого справами апарату обласної ради Балана О.

Голова обласної ради

Григорій ДІДЕНКО

Додаток

до розпорядження голови обласної ради
від 24 червня 2026 року

№ 370/2026-ОР

ПОЛОЖЕННЯ

про функціонування в Одеській обласній раді механізмів заохочення викривачів та формування культури повідомлення про можливі факти корупційних або пов'язаних із корупцією правопорушень, інших порушень Закону України «Про запобігання корупції»

І. Загальні положення

1. Положення про функціонування в Одеській обласній раді механізмів заохочення викривачів та формування культури повідомлення про можливі факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, інших порушень Закону України «Про запобігання корупції» (далі – Положення) розроблено з метою впровадження Одеською обласною радою механізмів заохочення та формування культури повідомлення про можливі факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, інших порушень Закону України «Про запобігання корупції».

2. Одеська обласна рада заохочує викривачів та сприяє їм у повідомленні про можливі факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, інших порушень Закону України «Про запобігання корупції».

3. Це Положення поширюється на керівництво та виконавчий апарат обласної ради; осіб, які перебувають у трудових відносинах з Одеською обласною радою; осіб, які взаємодіють з Одеською обласною радою під час здійснення професійної, господарської, громадської, наукової діяльності; осіб, які беруть участь у передбачених законодавством процедурах, які є обов'язковими для початку діяльності в обласній раді.

4. У цьому Положенні терміни вживаються у такому значенні:

- 1) Закон – Закон України «Про запобігання корупції»;
- 2) корупційні правопорушення – корупційні або пов'язані з корупцією правопорушення, інші порушення Закону України «Про запобігання корупції»;
- 3) механізми заохочення та формування культури повідомлення – механізми заохочення та формування культури повідомлення про можливі факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, інших порушень Закону України «Про запобігання корупції»;
- 4) повідомлення – повідомлення про можливі факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, інших порушень Закону України «Про запобігання корупції»;
- 5) виконавчий апарат обласної ради (далі – виконавчий апарат);

6) уповноважена особа – консультант-уповноважений з антикорупційної діяльності апарату обласної ради.

5. Це Положення відповідно до Закону регламентує:

- 1) мету заохочення та формування культури повідомлення;
- 2) правову основу механізмів заохочення та формування культури повідомлення;
- 3) форми заохочення та формування культури повідомлення;
- 4) організаційні засади щодо функціонування механізмів заохочення та формування культури повідомлення;
- 5) права та гарантії захисту викривачів;
- 6) гарантії захисту трудових прав викривача;
- 7) проведення аналізу та самооцінки успішності заохочення та формування культури повідомлення.

6. Особа не є викривачем, якщо повідомить інформацію, яка є загальновідомою, або відомості, зазначені у повідомленні, не містять фактичних даних.

II. Мета заохочення та формування культури повідомлення

Метою заохочення та формування культури повідомлення є сприяння виявленню та повідомленню про можливі факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, інших порушень Закону, вчинених керівництвом чи іншими працівниками виконавчого апарату обласної ради, а також формування поваги до викривачів як сталої норми та частини корпоративної культури Одеської обласної ради.

III. Правова основа механізмів заохочення та формування культури повідомлення

1. Правову основу функціонування механізмів заохочення та формування культури повідомлення складають: Конвенція Організації Об'єднаних Націй проти корупції (стаття 33), Кримінальна конвенція Ради Європи про боротьбу з корупцією (стаття 22), Цивільна конвенція Ради Європи про боротьбу з корупцією (стаття 9), Закон України «Про запобігання корупції».

2. Одеська обласна рада забезпечує викривачам умови для здійснення повідомлення шляхом впровадження механізмів заохочення та формування культури повідомлення (п. 1 ч. 2 ст. 53¹ Закону).

IV. Форми заохочення та формування культури повідомлення

Механізми заохочення повідомлення реалізуються у таких формах:

- 1) надання методичної допомоги та консультацій щодо здійснення повідомлення;
- 2) роз'яснення норм законодавства щодо матеріального заохочення викривачів відповідно до ст. 53⁷ Закону.

V. Організаційні засади щодо функціонування механізмів заохочення та формування культури повідомлення

1. Керівництво, працівник виконавчого апарату обласної ради або особи, які перебувають у трудових відносинах з Одеською обласною радою, особи, які взаємодіють з Одеською обласною радою під час здійснення професійної, господарської, громадської, наукової діяльності, особи, які беруть участь у передбачених законодавством процедурах, які є обов'язковими для початку діяльності в обласній раді, яким стала відома інформація про можливі факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, інших порушень Закону, вчинених керівництвом чи іншим працівником виконавчого апарату обласної ради, зобов'язані негайно повідомити про це голову Одеської обласної ради або консультанта-уповноваженого з антикорупційної діяльності апарату обласної ради.

2. Голова обласної ради організовує та контролює роботу щодо формування культури повідомлення про корупцію та забезпечення функціонування механізмів заохочення викривачів.

3. Організаційне забезпечення функціонування механізмів заохочення та формування культури повідомлення здійснює консультант-уповноважений з антикорупційної діяльності апарату обласної ради.

4. Консультант-уповноважений з антикорупційної діяльності апарату обласної ради здійснює заходи заохочення та формування культури повідомлення в Одеській обласній раді шляхом:

1) ефективної організації роботи внутрішніх каналів повідомлення обласної ради;

2) якісного та своєчасного розгляду повідомлень, що надійшли через внутрішні та регулярні канали повідомлення, в частині корупційних порушень або пов'язаних з корупцією правопорушень, інших порушень Закону керівництвом чи іншими працівниками виконавчого апарату обласної ради;

3) постійної взаємодії з викривачем та інформування його про стан та результати розгляду повідомлення;

4) надання методичної допомоги, консультацій, проведення внутрішніх навчань щодо здійснення повідомлень та захисту викривачів;

5) розміщення на офіційному вебсайті Одеської обласної ради у розділі «Антикорупційна діяльність» та інформаційних дошках обласної ради інформації про внутрішні та регулярні канали для повідомлень.

5. Консультант-уповноважений з антикорупційної діяльності апарату обласної ради вживає заходів щодо захисту інтересів працівників виконавчого апарату обласної ради, які є викривачами, відповідно до ст. 53 Закону.

6. Одеська обласна рада організовує заходи заохочення та формування культури повідомлення у таких напрямках:

1) послідовної та систематичної роботи щодо запобігання корупції в обласній раді;

2) неприпустимості всіх видів корупційних практик в обласній раді;

3. Крім передбачених Законом гарантій захисту викривача, у зв'язку із здійсненням повідомлення, з метою захисту викривача Одеська обласна рада додатково вживає заходів для попередження дискримінації викривача, порівняно з іншими працівниками Одеської обласної ради, недопущення зміни посадових обов'язків, залякування чи будь-яких інших форм психологічного впливу.

4. Будь-яке повідомлення є конфіденційним, навіть якщо особа не є викривачем в розумінні норм Закону.

5. Розкриття (розголошення) інформації про викривача заборонено, крім випадків, встановлених Законом.

6. Одеська обласна рада зобов'язана перевіряти кожен факт розкриття (розголошення) конфіденційної інформації про особу, що здійснила повідомлення, та вжити заходів з притягнення до відповідальності винних осіб.

VII. Гарантії захисту трудових прав викривача

1. Заборона відмови у прийнятті на роботу у зв'язку з повідомленням. Якщо особа здійснила повідомлення під час проходження конкурсу на зайняття посади, прийняття/відбір на роботу/службу, то на таку особу поширюється гарантія щодо заборони відмови у прийнятті на роботу, за умови наявності зв'язку між повідомленням і відмовою в прийнятті на роботу.

2. Заборона звільнення викривача чи примушення до звільнення у зв'язку з повідомленням. Відповідно до ч. 6 ст. 32 КЗпП працівник, який здійснив повідомлення, не може бути звільнений чи змушений до звільнення у зв'язку з таким повідомленням або підданий іншим негативним заходам впливу, або загрози таких заходів впливу.

Під примушенням до звільнення слід розуміти прямі або опосередковані дії керівника або роботодавця, що спрямовані на схвалення викривача до звільнення з роботи за власним бажанням (ст.ст. 38, 39 КЗпП) чи звільнення за угодою сторін (п. 1 ч. 1 ст. 36 КЗпП).

Зокрема, як примушення до звільнення можуть розглядатися:

- погроза звільнення викривача у зв'язку з виявленою невідповідністю займаний ним посаді або виконуваний роботі внаслідок недостатньої кваліфікації, при тому що до набуття працівником статусу викривача не виникало будь-яких зауважень до його кваліфікації чи до виконуваної ним роботи;

- безпідставне притягнення викривача до дисциплінарної відповідальності;

- вчинення зі сторони керівника, роботодавця чи суб'єкта призначення дій або бездіяльності, спрямованих на створення умов, за яких викривач не може виконувати свої трудові обов'язки (наприклад, ненадання доступу до електронної системи документообігу установи; ненадання доступу до робочого місця; невидання розпорядчих документів на відрядження; затримка призначення осіб, участь яких є обов'язковою для належного виконання повноважень);

- здійснення психологічного тиску на викривача (наприклад, проведення зборів трудового колективу з метою публічного засудження дій викривача);

3) об'єктивного та неупередженого реагування на кожне обґрунтоване повідомлення про корупцію;

4) невідворотності відповідальності у випадку виявлення порушень;

5) забезпечення конфіденційності при взаємодії з викривачами;

6) прийняття найбільш сприятливого для викривача рішення у повсякденній діяльності обласної ради в межах дискреційних повноважень;

7) негайного реагування на всі негативні заходи впливу або загрозу їх застосування щодо викривачів.

7. Консультант-уповноважений з антикорупційної діяльності апарату обласної ради не менше одного разу на рік проводить навчальні заходи щодо формування культури викривання та поваги до викривачів.

8. Консультант-уповноважений з антикорупційної діяльності апарату обласної ради повинен систематично проходити навчання щодо захисту прав викривачів.

VI. Права та гарантії захисту викривачів

1. Керівництво, працівник виконавчого апарату обласної ради або особи, які перебувають у трудових відносинах з Одеською обласною радою, особи, які взаємодіють з Одеською обласною радою під час здійснення професійної, господарської, громадської, наукової діяльності, особи, які беруть участь у передбачених законодавством процедурах, які є обов'язковими для початку діяльності в обласній раді, що є викривачем, мають такі права та гарантії захисту:

1) бути повідомленим про свої права та обов'язки, передбачені Законом;

2) подавати докази на підтвердження своєї заяви (повідомлення);

3) отримувати від консультанта-уповноваженого з антикорупційної діяльності апарату обласної ради підтвердження прийняття і реєстрації повідомлення;

4) давати пояснення, свідчення або відмовитися їх давати;

5) на безоплатну правову допомогу у зв'язку із захистом прав викривача;

6) на конфіденційність;

7) повідомляти без зазначення відомостей про себе (анонімно);

8) у разі загрози життю і здоров'ю на забезпечення безпеки щодо себе та близьких осіб, майна та житла або на відмову від таких заходів;

9) на відшкодування витрат у зв'язку із захистом прав викривачів, витрат на адвоката у зв'язку із захистом прав особи як викривача, витрат на судовий збір;

10) на винагороду у визначених Законом випадках;

11) на отримання психологічної допомоги;

12) на звільнення від юридичної відповідальності у визначених Законом випадках;

13) отримувати інформацію про стан та результати розгляду, перевірки та/або розслідування за фактом повідомленої викривачем інформації;

14) на захист трудових прав.

2. Права та гарантії захисту викривачів поширюються на близьких осіб викривача.

- розміщення в корпоративних месенджерах відомостей, які принижують або ганьблять людські або професійні якості викривача;
- здійснення тиску на викривача через профспілкові організації;
- погроза зверненням до суду з позовом до викривача про захист честі, гідності чи ділової репутації;
- ненадання відпусток, премій тощо.

3. Заборона притягнення викривача до дисциплінарної відповідальності у зв'язку з повідомленням. Відповідно до ч. 6 ст. 32 КЗпП працівник, який здійснив повідомлення, не може бути притягнутий до дисциплінарної відповідальності у зв'язку з таким повідомленням або підданий іншим негативним заходам впливу, або загрозі таких заходів впливу.

4. Заборона відсторонення викривача від виконання трудових обов'язків. Відповідно до ч. 3 ст. 53⁴ Закону у разі відсторонення працівника, який є викривачем, від виконання трудових обов'язків не з його вини оплата праці на період відсторонення здійснюється в розмірі середньої заробітної плати працівника за останній рік.

Під визначенням «відсторонення викривача від виконання трудових обов'язків не з його вини» слід розуміти, що викривач не давав приводу для свого відсторонення, не вчиняв відповідних заборонених дій або бездіяльності, а відсторонення відбулося за умов належної готовності викривача виконувати покладені на нього трудові обов'язки.

Відсторонення викривача від виконання трудових обов'язків буде вважатися негативним заходом впливу до викривача, якщо керівник або роботодавець не доведе відсутність причинно-наслідкового зв'язку між здійсненим викривачем повідомленням та таким відстороненням.

5. Інші негативні заходи впливу або загроза таких заходів впливу у зв'язку з повідомленням. Викривача не може бути піддано з боку безпосереднього начальника або керівництва Одеської обласної ради іншим негативним заходам впливу (переведення, атестація, зміна умов праці, відмова у призначенні на вищу посаду, зменшення заробітної плати тощо) або загрозі таких заходів впливу у зв'язку з повідомленням.

Керуючий справами
апарату обласної ради

Олександр БАЛАН